

WWW - vanhan vihtahousun verkko?

25.8.2006 07:18 — Mika Lahdensivu

Piruja on ennenkin maalailtu seinille puhuttaessa internetin turmiollisista vaikutuksista, mutta kun norjalaiset aikuiset ovat näkevinään samaisen Vanhan Vihtahousun jopa koulun atk-luokan seinällä, on aikoihin eletty! Uskonnonvapaus on pyhä asia, mutta pitäisikö sen rinnalla olla velvollisuus vuorovaikutukseen ympäröivän todellisuuden kanssa?

Olipa kerran palokunta, jonka tehtävänä oli tukahduttaa kansalaisten harjoittama kriittinen ajattelu, tiedonhankinta ja lukuharrastus polttamalla kaikki käsiinsä saamat kirjat. Ja jotta kansa ei turhia kummastelisi, oli sen tietoon saatettu palomiesten jo ammoisista ajoista saakka näin toimineen.

Suunnilleen tuollaisen tulevaisuuskuvan 2000-luvusta maalasi **Ray Bradbury** nelisenkymmentä vuotta sitten ilmestyneessä romaanissaan Fahrenheit 451. Ihan itsenäinen ja aivan toisin käsin kirjoitettu jatko-osa taisi puolestaan ilmestyä aivan viime päivinä Norjassa. Siellä tosin ei poltettu mitään vaan ennemminkin pyrittiin sammuttamaan erinäisiä sähköisiä viestintävälineitä:

Dagbladet-lehden mukaan joukko vanhempia [vaatii lapsilleen vapautusta tietotekniikan käytöstä kouluun](#) ohella, että lapsia tulisi varjella televisiolta ja videoilta. Toisin sanoen lapset siis pitäisi jättää osattomiksi nykymaailmassa sangen tarpeelliselta medialukutaidolta samoin kuin kohta kirjoitustaitoon verrattavilta tietotekniikan perustaidoilta!

Olisiko orjakauppa OK?

Vanhemmat vetosivat Raamattuun, joka heidän tulkintansa mukaan teki tietäväksi, ettei tietotekninen kehitys ole Jumalan tahdon mukaista.

Ajattelumallin kyseenalaistaja voi vain arvuutella, voisivatko samaa logiikkaa noudattavat tahot vaatia seuraavaksi oikeutta vaikkapa ihmiskauppaan. Sen harjoittajista esimerkiksi televisio tuon tuostakin raportoi kriittiseen sävyyn, kun taas Raamatun henkilögalleriassa orjien läsnäolo on suorastaan arkipäiväistä!

Teknisemminkin tätä tiedonvälityksen ja -käsittelyn pelkoa tietysti voisi lähestyä. Mitä me nykyihmiset tietäisimme edes parintuhannen vuoden takaisista tapahtumista, jos muinainen tiedonvälitys- ja tallennustekniikka, kuten papyruskääröt ja sittemmin esimerkiksi painokoneet, olisi aikoinaan tuomittu yhtä jyrkästi?

Vuorovaikutuksen välttely kiellettävä?

Uskonnonvapaus on pyhä asia, eikä siihen ole syytä puuttua. Samaan tapaan on ajateltava sananvapaudesta, johon kai olennaisesti liittyy myös oikeus valita, mitä tietoa haluaa vastaanottaa ja mistä.

Pitäisikö erilaisten vapauksien rinnalla kuitenkin tehdä jostain myös jotakuinkin pakollista? Joskus ainakin suoranainen velvollisuus vuorovaikutukseen ympäröivän todellisuuden kanssa kuulostaisi kerrassaan houkuttelevalta ajatukselta!

Suljetut silmät, suljetut suut

Mihinkään lahkoon kuulumattomat norjalaisvanhemmat on helppo tuomita hankaliksi fundamentalisteiksi. Heitä on niin ikään helppo moittia vastuuttomiksi vanhemmiksi, jotka kaikesta päätellen haluavat lastensa kasvavan niin sanotusti tynnyrissä.

Pitäisikö tuollaista juttua lukiessa kuitenkin nähdä roska myös omassa silmässä, kun nyt kerran puhe on putkinäköisyydestä, ennakkoluuloisesta suhtautumisesta johonkin itselle vieraaseen asiaan ja perättömästä pelosta, joka helposti kulkee näiden vanavedessä?

En ole sulkenut tietokonetta tai televisiota elämästäni, mutta paljoakohan ymmärrystä vaille olen arkielämässä jäänyt jo yksinkertaisesti siksi, että minä ja joku toisaalta tullut, toisin ajatteleva tai toisin elävä olemme sulkeneet mitään sanomatta toistemme suut?

Erilaisen ja itselle uuden kohtaaminen saattaa hyvinkin kiinnostaa, mutta rohkeus ei aina riitä aitoa ymmärrystä ja hyväksyntää kasvattavaan lähempään tuttavuuteen. On niin paljon helpompi olla vain yksi "meistä" ja muodostaa mielipiteitä niistä "muista" sulkemalla heidät vähintään kuvaruudun taakse tai nettipiuhan etäisyydelle. Vaan parempi kai edes se etäisyys kuin ei mitään?

<http://www.digitoday.fi/mielipide/2006/08/25/www---vanhan-vihtahousun-verkko/200611144/66>